

PATVIRTINTA
Anykščių r. Svėdasų Juozo Tumo-
Vaižganto gimnazijos direktoriaus 2020
m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-137

ANYKŠČIŲ R. SVĖDASŲ JUOZO TUMO-VAIŽGANTO GIMNAZIJOS MOKINIŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Anykščių r. Svėdasų Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos (toliau - Įstaiga) mokinių apžiūros dėl asmens higienos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu; Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V773; Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V-93; Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. V-966/V-672.

2. Aprašas reglamentuoja mokinių apžiūros dėl asmens higienos organizavimo tvarką, įstaigos ir ugdymo įstaigos visuomenės sveikatos specialisto veiksmus vykdant pedikuliozės patikrą bei informavimo apie pedikuliozės profilaktiką ir įtariamus pedikuliozės atvejus tvarką.

II SKYRIUS APŽIŪROS DĖL VAIKŲ ASMENS HIGIENOS ORGANIZAVIMAS

3. Mokinių asmens higienos apžiūros organizuojamos siekiant užkirsti kelią užkrečiamųjų ligų (pedikuliozės) plitimui.

4. Sutikimą įstaigoje vykdyti mokinių asmens higienos patikrinimo procedūrą, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) išreiškia pasirašydami mokymosi sutartį.

5. Visuomenės sveikatos specialistas gimnazijoje informuoja teisėtus vaiko atstovus kai:

5.1 mokiniui ugdymo proceso metu pasireiškė užkrečiamųjų ligų požymiai (apžiūrų metu randama utėlių ar glindų);

5.2 mokinio liga riboja jo dalyvavimą ugdymo procese;

5.3. mokinio liga kelia pavojų kitų vaikų ir darbuotojų sveikatai.

6. Ugdymo įstaigoje netoleruotina:

6.1. tėvų atsisakymas ar galimybių panaudoti utėlių naikinimo priemonės neturėjimas;

6.2. socialiai neigiamas vaiko elgesys įstaigoje, didinantis užsikrėtimo utėlėmis riziką;

6.3. visuomenės sveikatos specialisto ir įstaigos administracijos elgesio reikalavimų, kuriais siekiama užkirsti kelią utėlėtumo plitimo rizikai, nesilaikymas

III SKYRIUS PROFILAKTINĖS VAIKŲ TIKRINIMO PROCEDŪROS VYKDYMO TVARKA

7. Profilaktinė mokinių asmens higienos patikra dėl užsikrėtimo utėlėmis yra vykdoma vadovaujantis metodinėmis rekomendacijomis „Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė“. Rekomendacijos parengtos įgyvendinant projektą Nr. VP1-4.3-VRM-02-V-05-009 „Užkrečiamųjų ligų valdymo sistemos Lietuvoje stiprinimas“. Projekto vykdytojas – Užkrečiamųjų ligų ir AIDS

centras.

8. Asmens higienos patikrą rekomenduojama atlikti po rudens, žiemos ir pavasario atostogų tik esant poreikiui ir pagal epidemiologines reikmes.

9. Asmens higienos patikrą atlieka visuomenės sveikatos specialistas, jam padėti gali ir kiti ugdymo įstaigos darbuotojai, klasės auklėtojai ar kt. darbuotojai.

10. Asmens higienos patikrą visuomenės sveikatos specialistas atlieka atskiroje patalpoje, kurioje yra vandens ir muilo (pvz., sveikatos kabinetas).

11. Visuomenės sveikatos specialistas:

11.1 prieš kiekvieną patikrą informuoja klasės auklėtoją ir (ar) mokinius apie atliekamą patikrą ir jos prevencijos svarbą;

11.2 patikrinimo metu įtaręs utėlėtumą vadovaujasi metodinėse rekomendacijose „Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė“ parengtais algoritmais:

11.2.1. visuomenės sveikatos specialisto veiksmų ugdymo įstaigoje, atliekant užsikrėtimo utėlėmis patikrinimą, algoritmu (3 priedas);

11.2.2. galvines utėles naikinančių priemonių įvertinimo algoritmu (4 priedas);

11.2.3 utėlėtumo profilaktikos ugdymo įstaigoje organizavimo schema (5 priedas).

11.3. Visuomenės sveikatos specialistas baigęs patikrą ir įtaręs pedikuliozės atvejį tuoj pat informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) tiesiogiai telefonu ar elektroniniu paštu, ir suderinęs su tėvais (globėjais, rūpintojais) gali būti išleistas į namus nesulaukus pamokų pabaigos.

11.4 imasi visų priemonių, kad mokinys būtų apsaugotas nuo viešo izoliavimo, pažeminimo ir kitų neigiamų pasekmių;

12. Vaikas, kurio galvos plaukuose rasta glindų, neturi būti tuoj pat atskirtas nuo kitų vaikų, jis gali likti ugdymo įstaigoje iki dienos pabaigos.

13. Mokinys į ugdymo įstaigą turėtų sugrįžti tik tada, kai yra visiškai išgydoma pedikuliozė.

14. Ugdymo įstaigos administracija arba visuomenės sveikatos specialistas gali išsiųsti mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) laiškus, kuriais rekomenduojama patikrinti savo vaikų galvas dėl galimo užsikrėtimo utėlėmis bei suteikti informaciją apie utėlėtumo profilaktiką.

15. Informacija apie užkrečiamųjų ligų prevenciją skelbiama ugdymo įstaigos interneto svetainėje, siunčiama per TAMO tėvams, rengiami stendiniai pranešimai.

16. Ugdymo įstaigos bendruomenės nariai (pedagogai, tėvai, globėjai, rūpintojai) radę ar pastebėję utėlių ar glindų vaiko galvoje, siekdami apsaugoti kitus ir užkirsti kelią pedikuliozės plitimui, informuoja ugdymo įstaigos administraciją ir visuomenės sveikatos specialistą.

17. Ugdymo įstaigos darbuotojai turi suprasti, kad tai labai subtilus dalykas, ir imtis visų priemonių, kad užsikrėtęs utėlėmis vaikas būtų apsaugotas nuo viešo atskyrimo, pažeminimo ir kitų neigiamų pasekmių.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Visuomenės sveikatos specialistas savo funkcijoms vykdyti pasitelkia ugdymo įstaigos bendruomenę (pedagogus, pagalbos mokiniui specialistus, mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

19. Mokinių asmens sveikatos informacija turi būti disponuojama tiek, kiek reikalinga mokinio teisei būti sveikam užtikrinti, tačiau nepažeidžiant mokinio teisės į privatą gyvenimą, asmens neliečiamybę, todėl ši informacija gali būti teikiama tik Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

20. Tvarkos vykdymo kontrolę vykdo Įstaigos vadovas.

Laiško tėvams / globėjams pavyzdys

Gerbiami tėveliai ar globėjai,

Taip jau atsitiko, kad Jūsų sūnaus / dukros (pabraukti) galvos plaukuose/drabužiuose buvo rasta utėlių. Tačiau tai dar nereiškia, kad Jūsų namuose nesilaikoma higienos reikalavimų. Net kasdieninis galvos plovimas neapsaugo nuo užsikrėtimo utėlėmis. Utėlės negali skraidyti ar šokinėti. Dažniausiai utėlėmis užsikrečiama tiesioginio sąlyčio su utėlėmis metu (iš galvos į galvą), rečiau – keičiantis drabužiais, patalyne, šukomis, šepečiais, naudojantis bendra lova, rankšluosčiais, pagalvėmis.

Prašome imtis priemonių, kad būtų išnaikintos utėlės, esančios Jūsų vaiko galvos plaukuose / drabužiuose. Tam tikslui skirti medikamentai parduodami vaistinėse, jie naudojami griežtai laikantis gamintojo informaciniame lapelyje pateiktų nurodymų.

Į mokyklą Jūsų vaikas gali sugrįžti tik tada, kai jo galvos plaukuose / drabužiuose nebeliks utėlių (pritaikius utėlių naikinimo medikamentus arba utėles ir glindas pašalinus rankiniu būdu). Prašome užpildyti žemiau esančią šio laiško dalį.

Jei iškilo klausimų, skambinkite telefonu:

Dėkojame

Prašome užpildyti, pasirašyti ir gražinti šią dalį į mokyklą:

Mokinio vardas, pavardė _____

Priemonės, panaudotos utėlių naikinimui, pavadinimas _____

Gydymo pradžios data _____

Data, kada ugdytinis grįžo į mokyklą _____

Tėvo/globėjo parašas _____

Laiško tėvams / globėjams pavyzdys

Gerbiami tėveliai ar globėjai,

Taip jau atsitiko, kad mūsų mokykloje, kurią lanko Jūsų vaikas, kai kurie vaikai apsikrėtė utelėmis. Gali būti, kad nuo utelėtų vaikų apsikrėtė ir Jūsų vaikas.

Tačiau tai dar nereiškia, kad Jūsų namuose nesilaikoma higienos reikalavimų. Net kasdieninis galvos plovimas neapsaugo nuo užsikrėtimo utelėmis. Utelės nemoka skraidyti ar šokinėti. Dažniausiai utelėmis užsikrečiama tiesioginio sąlyčio su utelėtais žmonėmis metu (iš galvos į galvą), rečiau – keičiantis drabužiais, patalyne, šukomis, šepėčiais, naudojantis bendra lova, rankšluosčiais, pagalvėmis.

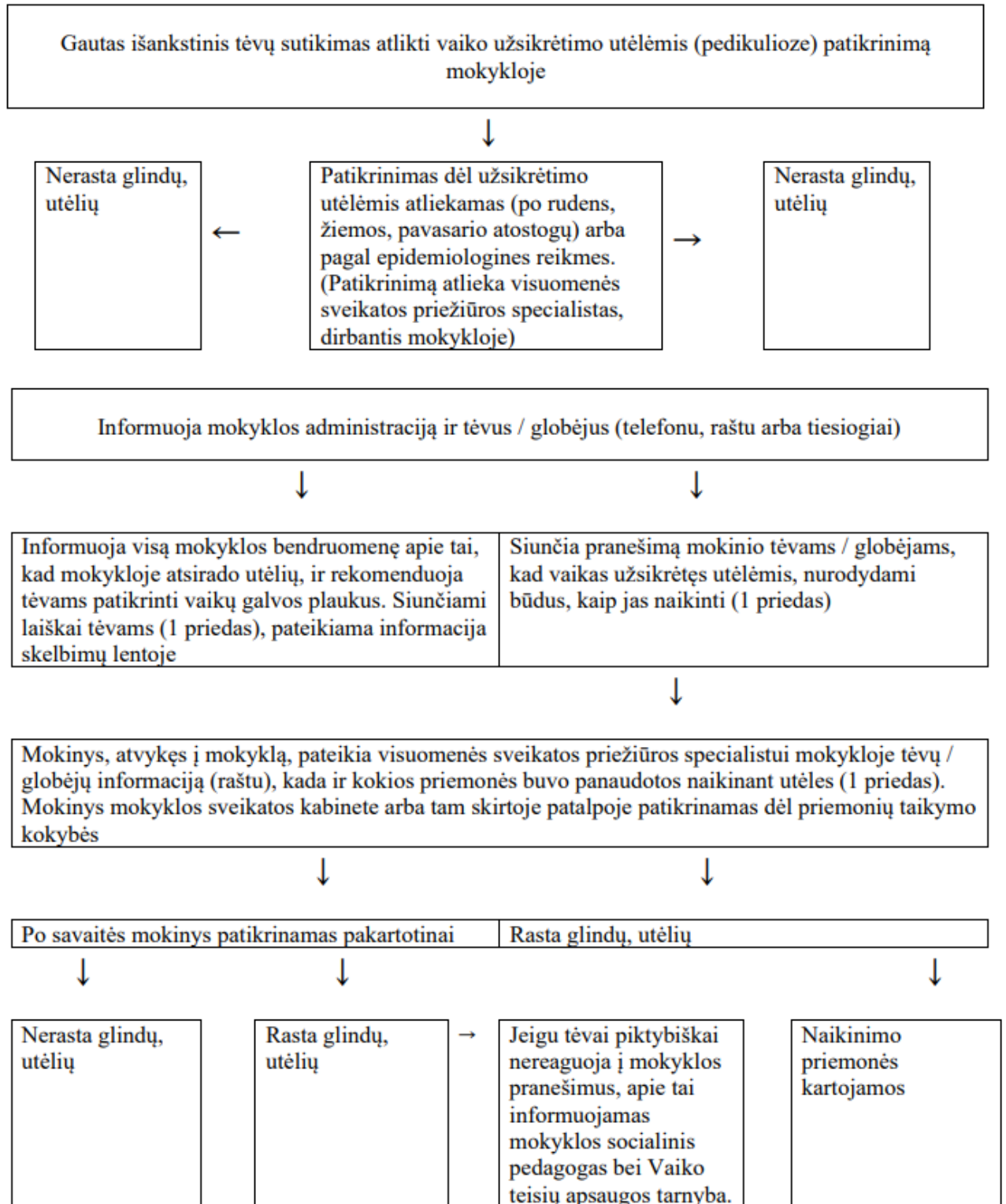
Mokyklos administracija prašo padėti sustabdyti utelių plitimą. Geriausias būdas kovoti su utelėmis – reguliariai tikrinti vaiko galvą. Įdėmiai perskaitykite šias rekomendacijas net ir tuo atveju, jei Jūsų vaikas nėra užsikrėtes utelėmis.

Jei radote utelių vaiko galvoje, būtinai informuokite darželį ar kitą įstaigą, kurioje lankosi kiti Jūsų vaikai. Taip pat reikia informuoti ir Jūsų vaiko draugų tėvus ar globėjus. Tai yra vienas iš efektyviausių būdų apsaugoti kitus ir užkirsti kelią pedikuliozės (utelėtumo) plitimui.

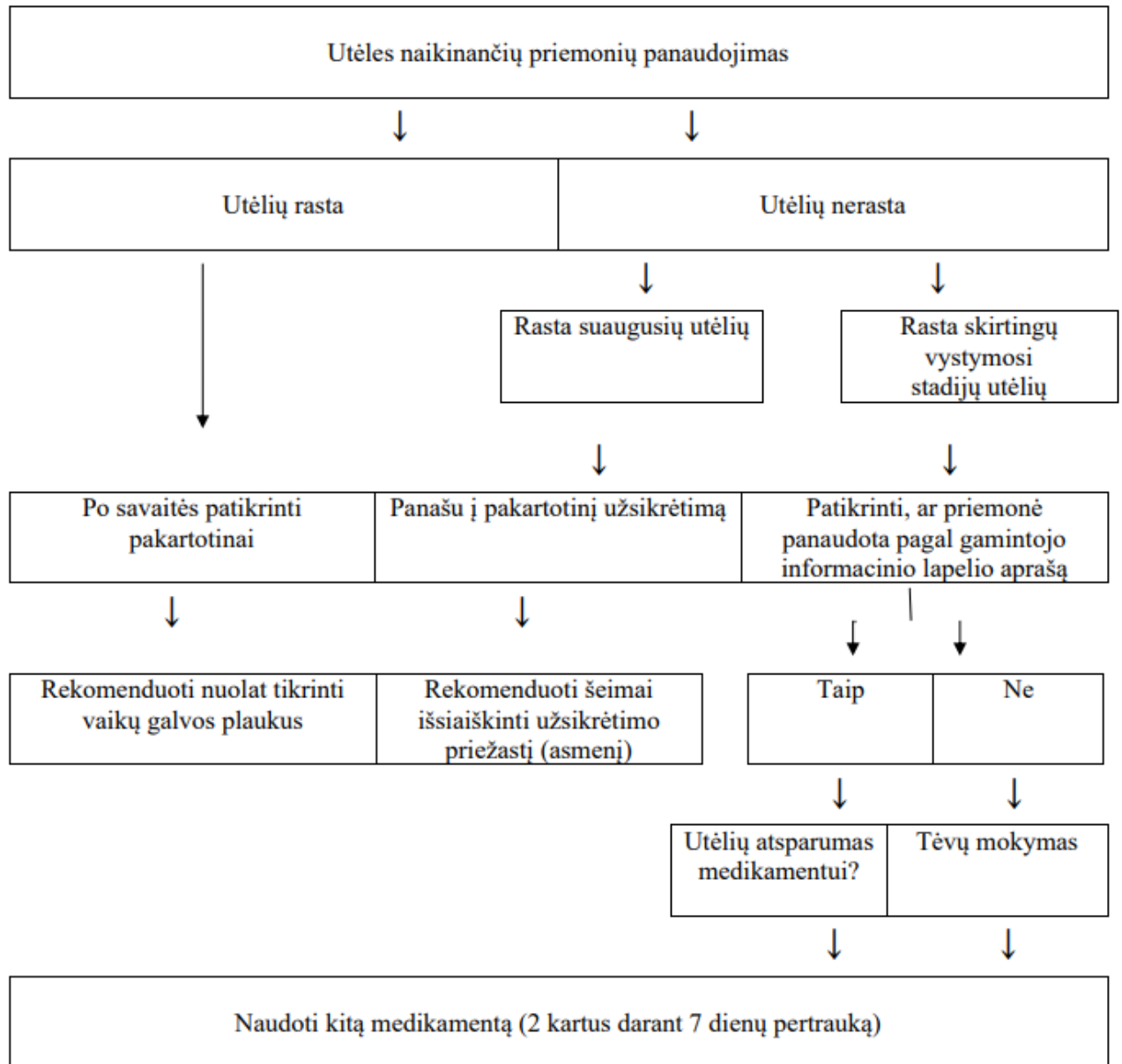
Jei kilo klausimų, galite skambinti telefonu:

Ačiū už bendradarbiavimą

**VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTO VEIKSMŲ MOKYKLOJE,
ATLIEKANT UŽSIKRĖTIMO UTĖLĖMIS
PATIKRINIMĄ, ALGORITMAS**

GALVINES UTĖLES NAIKINANČIŲ PRIEMONIŲ ĮVERTINIMO ALGORITMA

UTĖLĖTUMO PROFILAKTIKOS MOKYKLOJE ORGANIZAVIMO SCHEMA

